

Kaikküla

Valla Leht

Nr 94

21. juuni 2013

Kabala külaelu on saamas tuult purjedesse

Oleme tasapisi hakanud Kabala külaliumisele tuult purjedesse puhuma ja esimesed sündmused on seljataga.

2. detsembril 2012 toimus Kabala koolimajas 1. advendi tähistamine, millest detsembrikuu vallalehes ka juttu oli. Tänavu 11. mail peeti Kabala koolimaja esisel platsil rohevahetus ja kirbukas. Kes tulid kohale, said oma taimi, istikuid ja aiandusalaseid nippe teiste kohaletulnutega jagada ja vahetada. Koolimajas oli avatud Kabala käsitööringi tööde näitus.

7. mail osalesime vallamajas toimunud arutelul kodanikualgatusel, mille viisid läbi RAEKi nõustajad Reelika Vaabel ja Andres Lääne. Kokkusaamise oli meie kõigi jaoks organiseerinud valla arendus- ja finantsnõunik Marju Teivelaur. Aitäh Marjule ja teistele osalejatele, sest üheskoos saime päeva tulemusena suure hulga märksõnu, mis on meie vallas hästi, mis mitte nii hästi ning ka suunad silme ette, kuhu ja kuidas edasi.

23. mail osalesime RAEKi korraldatud Raplamaa inspiratsioonipäeval. Kuidas tunda endas ära muutuste algatajat ja elluviijat? Kui ei proovi, siis ei juhtu midagi. Kui aga proovid, siis hakkavad juhtuma asjad ja tekivad võimalused, mida ilma esimese sammuta ei oleks osanud ette kujutada. Inspireeris Alar Ojastu.

Tulekul on 22. juunil jaaniõhtu Kabalas, mille korraldamisel oleme pakkunud oma abi võistluste ja mängude organiseerimisel ja koos kooli muusikaõpetaja Anuga eeskava kokkupanemisel, et õhtu huvitavamaks ja meeldejäävamaks muuta.

Oktoobri alguses tuleb hoidiste ja aedviljade näitus, maitsmine ja hindamine. Kõik huvitavad ja põnevad retseptid ja kooslused on oodatud!

Detsembris taas 1. advendi üritus koos adventitule jagamisega kodusse.

Tänavukevadine rohevahetus ja kirbuturg Kabala kooli juures. Foto erakogust.

Sellel koosviibimisel on kavas külaseltsi ametlikult luua. Anname varakult asumisest teada ja ootame kõiki külaseltsi sünni juurde ning ikka aktiivseks liikmeks!

Vana-aasta õhtul läheme ühiselt pidutsedes uude aastasse.

Oleme avatud headele mõtetele, ettepanekutele ja ideedele, mis aitaksid elavdada meie kohalikku elu. Samuti ootame meiega liituma aktiivseid inimesi, kes soovivad kaasa aidata sündmuste korraldamisel. Ootame üritustele palju osalejaid ja osalejate tagasisidet.

Tulge ikka kodust välja, et ühiselt, koos oma kodukandi inimestega jaanituld teha, adventikontserti kuulata või aastalõpu peol lustida! Koos teeme oma elu huvitavamaks ja sisukamaks. Ainult meie ise oma aktiivsema ja positiivsema hoiakuga saame muuta elu oma kodukiilas ja

oma koduvallas huvitavamaks ning paremaks. Koos saame kaasa rääkida meid puudutavate otsuste tegemisel. Me ei pea olema pealtvaatajad, mis meie kodukiilas toimub. Ühendame oma mõtteid ja teod, et oleks rohkem tegusid ja istutamist, vähem minnalaskmist ja hävitamist.

Kuni külaseltsi loomiseni detsembris tegutseme edasi veel nimeta. Ilmselt ei ole nimi ka kõige tähtsam, oluline on tegutsemissoov. Soovime külaliikumisega jätkata. Tahame teha üritusi, kutsuda kokku mõtte- ja töotalgutele, kirjutada ja ellu viia erinevaid projekte. Kogu meie tegevus on kantud tahtmisest muuta meie elu siin ja praegu huvitavamaks ja paremaks.

Meie koostööalt aktiivrakukesse kuuluvad Anne Leht, Tiia Söber, Katrin Grichin ja Kübe Lokkotsa.

Anne Leht

Üks tore kooliaasta on taas seljataga

Aeg lendab linnutiivul – alles see oli, kui kogunesime 1. septembril kooli avaaktuseks ja juba ta lõppeski...Kiire ajakulg on tegelikult näiline, mõned olukorrad on aga ajast aega samad, nagu kool ja õpetaja, lapsed ja õppimine.

Nüüd, kus IX klass on teele saadetud, õpitemused analüüsitud, sise- ja enesehindaminegi tehtud, on paras aeg anda ülevaade õppeaastast 2012\13.

Õpilasi oli aasta alguses 55 ja õppeaasta lõpuks 56, II veerandil lisandus 6. klassi üks õpilane. Lasteaialapsi oli 4 rühma peale Tammes, Purkus ja Lipal kokku 39. Õpetajatega sai kogu asutus komplekteeritud tähtaegselt ja lahkunud logopeedi ametikohale leidsime spetsialistid, kelle ülesanded lasteaia ja kooli vahel jaotusid. Seega saime ühe tugispetsialisti asemele suisa kaks. Loodetavasti koostöö nende inimestega jätkub.

Uudses vormis küsitlused

Õppeaasta lõppedes on tavaks uurida kõikide osapoolte arvamusi ja ettepanekuid koolielu parendamise kohta. Sel aastal olid oluliseks uuenduseks e-kooli põhised e-arenguestlused, milles õppija, õpetaja ja lapsevanem said eelnevalt küsimustele vastata ja mõtiskleda arenguestluste sisu üle.

52 vastust 56st ehk 93% on oluline info ja tagasiside koolile. Usun, et kõik, kes seda uutset formaati kasutada said, jäid rahule ja suurema osaga said vestlused ka peetud. Probleeme tekitas vaid olukord, kus lapsevanemal puudus e-kooli konto: sel juhul ei saa lapsevanem küsimustikku täita veebis, vaid peab kasutama paberversiooni, mis tekitab lisatöö kohustuse.

Veebipõhiselt andsid tagasisidet ka lasteaialaste vanemad, õpetajad ja kogu kooli personal. Vastused olid valdavalt kooli jaoks positiivsed, samuti tehti asjalikke ettepanekuid. Tore oli tõdeda, et väärtustati väikest kollektiivi, lastele suunatud tähelepanu, individuaalset tegevust ja õpetajate suhtumist lastesse. Leiti, et huviringe on piisavalt, kuid samas tehti ettepanekuid, mida veel võiks olla – spordirigid vanemale kooliastmele, robotika, ratsutamine, tehnikaring. Meeldisid loodusõpetusega seotud õppekäigud ning see, et üritusi ja tegemisi oli palju. Väga rahul on meie õpilased koolitoiduga.

Õpilaste arvates ei tohiks koolis muuta õpetajate koosseis ja see on juba tunnustust vääriv fakt iseenesest.

Õppekäik Soomaale. Meeleolukas nõidadepidu. Fotod kooli kogust.

Kõik ettepanekud on tänuväärt ning kindlasti soovime neist võimalikult palju ellu rakendada.

Uudsed õpikogukonnad

Vägagi innovaatiline oli meie selleaastane lastevanemate õpikogukond: kuus lapsevanemat töötas viie sessiooni jooksul teemaga, kuidas kujundava hindamise meetodite abil kujundada lapsest iseseisev õppija. Osalejad andsid tagasisides teada, et kõige olulisem muutus toimus nende endi mõttemaailmas: nemad ei püüa muuta enam teisi, vaid iseennast!

Õpetajate kujundava hindamise õpikogukond õppis sel aastal koos Eidapere Kooli ja Alu Lasteaia-Algkooli õpetajatega, mis on omajagu rikastav kogemus, sidudes eri ainete õpetajad eri koolidest ühtseks meeskonnaks. Loodetavasti tõuseb sellest tulu õpetajaile ja loomulikult õpilastele.

Väljasõitudest rikas kevad

Üritusi oli sel aastal tõepoolest palju ja erinevaid ning ka väljasõite koolimajast rohkesti. Õnneks on need kõik lastele mällu talletunud, üks rohkem, teine vähem, kuid tähelepanu väär is neist enamus. Suur hulk väljasõite kuhjub küll

maikusse, kuid kevad on juba kord selline. Lasteaialapsedki said kogu koosseisuga loomaaeda külastada ja tõenäoliselt oli see neile meeleolukas. Hea on ka kooli liveeb, kus õpilased toimunud üritustest kohe oma kirjutistega tagasidet annavad. Tasub tutvuda kooli kodulehe ja seal kirjapanduga jooksvalt, sest kõike head ja põnevat ei jõua leheveergudel loetleda.

Tore ettevõtmine oli sel aastal looduse ja matkaring, mida rahastas Keskkonna-investeeringute Keskus ja mille käigus said lapsed ka ratsutamise ja tutvust teha. Ringi juhendas lapsevanem Margit Düüna.

Õnnestusid Eesti Vabariigi sünnipäevanädal, emakeelenädal, muusikanädal. Põnev oli kohtuda koolimajas keskkonnabussi õpitundidega, samuti väga paljude huvitavate ja oma ala asjatundjatega nagu jutuvestija Piret Päär, Valter Voo mets ja Maret Liiger.

Õppeaasta jooksul käisid tublid sportipoisid ja -tüdrukud väga paljudel võistlustel, saavutasid häid ja väga häid tulemusi, milledest õpetaja Reet Tiisaar on aastaringiselt teavet andnud ajalehe kaudu. Tore, et lapsed saavad võimaluse oma võimed proovile panna!

Õpitulemuste kokkuvõte

Kuidas olid lood õpivõimega meie koolis sel õppeaastal? Kiituskirjaga lõpetanuid oli 7 ja õpilaste arv, kes õppis hinnetele 4 ja 5, oli samuti 7, kuid peatähitis on see fakt, et täiendavale õppetööle ehk siis suvetööle jääjate arv on vähenenud 7-lt 3-le.

Ebaõpilaslik käitumine tõi kolmele õpilasele tunnistusele mitterahuldava käitumishinde. Ajutise mahajäämuse kõrvaldamiseks rakendati õpiabitunde ja konsultatsioone. Võrreldes eelmise aastaga oli nende arv väiksem.

Tasemetööd – eriti raske oli 6. klassi matemaatika – edenesid ootuspäraselt selles mõttes, et kes oli aasta jooksul õpinud, see töö ka vähemalt rahuldavalt ära tegi. Sooritusprotsendid ulatusid vahemikku 54–82%. Keskmine hinne 4,2 oli kõige parem 3. klassi matemaatikas.

Lõpueksamid olid meie lõpetajatel sel

aastal väga heade tulemustega, keskmine hinne 4,0– 4,5.

Tasemetööde ja lõpueksamite sooritus on paranenud kõikides ainetes, v.a 6. klassi matemaatika.

Õpetajate hinnangul olid taseme- ja eksamitööd jõukohased ja näitasid objektiivselt õpilaste oskuste taset antud ainetes.

Olympiaadidel ja võistlustel osalesid õpilased kokku 28 korral, sealhulgas on nii individuaalsed kui võistkondlikud võistlused. Osalenud õpilasi oli samas suurusjärgus ja esindati erinevaid ainevaldkondi. Parimad tulemused saavutati inimeseõpetuse olümpiaadil, kus saadi 2. ja 3.– 4. koht ning inglise keeles 6. klassile 4. koht.

Parima ainetundja vastuvõtule olid kutsutudki eelpool toodud võistlusel osalenud Markus Volt, Anu Piirsalu ja Lauri Raudsepp. Parima lõpetajana läks meie kooli maakonda esindama Aliisi Siniroht.

Selle aasta lõpetajate Anete, Aliisi ja Ermo iseloomustuseks võib julgelt öelda, et nad on targad, loominguilised, julged, pealehakkajad, väga visad ja teotahelised noored. Õnne neile veelkord ka lehevõrgude kaudu!

dendustöö projekti, mille kaudu sai teoks meie kehalise kasvatuse õpetaja idee luua ruum, kus õpilased saaksid trennida erinevate instrumentide ja vahenditega, mängida lauamänge, lõõgastuda – korralik huvituba. Toa sisustamine ja remont oli meie õpetajate, töötajate ja õpilaste loomingu. Aitäh Reedale, Ennule, Villule, samuti Raikküla valla ettevõtetele Tammi OÜ ja Ago Auto OÜ, keda ka kooli lõpuaktusel tänukirjaga tunnustati. Loodetavasti saab uuel õppeaastal tänu huvitoale põnevaid tegevusi juurde.

Koolimaja uus ilme

Koolimaja renoveerimine pole samuti vähetähitis – seeläbi paraneb päev-päevalt meie kõigi füüsiline keskkond. Koolimaja saab järjest paremaks nii väljast kui seest, sel suvel on järg elektri- ja ventilatsioonitööde käes.

Meie, kes me seda keskkonda siin seestpoolt kujundame, püüame igati haarata kõiki asjast huvitatuid, et meie ja teie lastel oleks siin kodu lähedal, looduse rüpes, sõbralike ja heatahtlike kaaslastega turvaline ja arengusoodus keskkond, kus kasvada, areneda ja õppida!

Oleme uuele vastuvõtlikud, hea ja ülla eesmärgi nimel teeme koostööd kõigiga!

Ma tänan kõiki kolleege, Raikküla vallavalitsust ja kogukonda ning loomulikult õpilasi, lapsevanemaid, kes on andnud meile häid õppetunde ja kogemusi lõppenud õppeaastal!

Soovin teile ilusat päikeselist suve. Taaskohtumiseni!

**Kabala Lasteaia-Põhikooli direktor
Maire Roht**

Koolitööd toetavad ettevõtmised

Koolitööd toetasid ja rikastasid mitmed projektid. Keskkonnainvesteeringute Keskus rahastas loodusringi, Eesti Haigekassa kaht tervisee-

RAPLAS
Kultuurikeskuse kõrval
(Hollywoodi platsil)
23. JUUNIL 2013

MAAKAITSEPÄEV

Päevakava

- 11.00 Püügade asetamine Vabadussõja mälestussamba jalamaile kiriku aias ja Rapla kalmistul memoriaalile
- 11.30 Majalippude õnnistamine Rapla Maarja-Magdaleena koguduse kirikus
- 13.35 Paraadüksus alustab liikumist Kohtu ja Tallinna mnt ristmikust Rapla Keskväljakule ("Hollywood" platsile)
- 13.55 Võidutule süütamine Rapla Keskväljakul ("Hollywood" platsil) tulealusel
- 14.00 Maakaitsepäeva avamine (sõnavõtted maavanema, vallavanema ja malevapeaiku poolt)
- 14.15 Tule üleandmine maavanema poolt valdade esindajatele
- 14.30 Paraadivõistluse läikumine platsil
- 14.35 Politsei demoesitus
- 14.50 Päästeamet demoesitus
- 15.10 Rapla maleva demoesitus (Ühisgümnaasiumi staadionil)

13.30 - 15.30 Üldine tutvumine väljapanekutega ja sõdurisõpr Naiskodukaitsel

OSALEMINE KÕIGILE TASUTA!

(Maakonna majalippude omanike koguneda Rapla Maarja-Magdaleena koguduse kirikusse kell 11.25)

Kaitseväe, Politsei- ja Päästeväe, Päästeteenistus, Rapla vald, Rapla Maavalitsus

Algamas on viitade paigaldamine Raikküla vallas

Meie vallas ei ole paljudel küladel algust ja lõppu tähistavat silti ning puuduvad asutustel ja vallamaanteedel viidad. Korrektselt tähistatud külad ja vallamaanteed teevad kergemaks elutähtsate teenistustel abivajaja leidmise ning külaliste liikumise vallas. Raikküla Vallavalitsus esitas 2012. aastal (Leader meede 4.1 Asulate füüsilise elukeskkonna parendamine) projekti „Raikküla valla külade märgistamine/viidastamine“. Projekt sai heakskiidu ning selle tulemusena plaanitakse tähistada külade piirid, vallamaanteed ja -asutustele ning vaatamisväärsused. Samuti paigaldatakse Raikküla valda tutvustavad välikaardid Lipa, Purku ja Tamme külla. Projekt aitavad ellu viia valla elanikud, AS Teede REV – 2, Maanteeamet ja AS Regio. Projekti elluviimisel paraneb elanike turvalisus ja vallas liikumine.

Valla arendus- ja finantsnõunik Marju Teiverlaur

Soovime lõpetajatele ohutut lendu

Kõnni ise elu adra taga,
murra ise enesele teed.

Need Friedebert Tuglase luuleread tema revolutsioonilisest luuletusest „Kätkilaul“ olid kirjutatud klassi seinale minu keskkoolipäevil. Need luuleread on mulle meelde jäänud tänaseni. Mõelde teiegi nende tähenduse üle.

Lugupeetud koolide lõpetajad!

Te olete oma elus läbinud ühe väga tähtsa osa, te olete lõpetanud kes põhikooli, kes gümnaasiumi. Te lendate välja tarust, et sinna peagi tagasi tulla veel suuremate teadmistega. Selge on see, et kõik, mis koolis õpitud, ei jää meelde, kuid meelde jäävad põhitõed ja need on eluks vajalikud.

Tugevaid tiibu ja kõrget lendu Teile!

Töomesilane teeb minutis umbes 11000 tiivalööki, tema eluiga on ainult 35 päeva. Ärge Teie oma tiibu nii kiiresti liigutage. Lennake kõrgelt, samas aga hoidke oma tiibu, sest Vladislav Korzets on öelnud:

lennates kuluvad tiivad
olgu ju küll, et õhku vaid riivad.

Ohutut lendamist Teile kõigile!

Vallavanem Jaan Truuts

Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajad 2013

Põhikooli lõpetajad

Kabala Lasteaed-Põhikool

Anete Düüna
Ermo Kalam
Aliis Siniroht

Rapla Ühisgümnaasium

Marta Pever
Anu Urban
Kadri Vlassov
Mardin Kuldsepp

Rapla Vesiroosi Gümnaasium

Koit Randmaa
Merilin Palts
Krislin Laurimaa
Kaidi Talistu
Gerda Erik

Raikküla Kool

Alari Kivilo

Gümnaasiumi lõpetajad

Rapla Täiskasvanute

Gümnaasium
Riin Erik
Margit Leo
Kaidi Laimets

Rapla Vesiroosi Gümnaasium

Inga Tiits
Gerli Kruusmäe
Siiri Tamm

Rapla Ühisgümnaasium

Sandra Saanküll
Janar Koppel
Kristjan Sinikas

Märjamaa Gümnaasium

Kadi Nõmm

Raikküla vallavolikogu esimehe ja vallavanema vastuvõtt kõigile põhikooli ja gümnaasiumi lõpetajatele toimub reedel, 21. juunil kell 12. Raikküla valla eduka õpilase stipendiumi 200 eurot saab 9. klassi lõpetaja Koit Randmaa.

Tammepuud kastis ka Nuudi allika vesi

Raplamaa laulu- ja tantsupidu kandis seekord nime „Lätted ja loitsud“. Enne pidu sõitsid korraldajad pildistamiseks läbi kõikidest valdadest välja valitud allikate juurest ja pildistasid peoraamatu jaoks neid erilisi kohti.

Raikküla vallast oli välja valitud Nuudi allikas. Läte asub Keo külas, mille kohta on esimesed teated juba 1241. aastast. Kui põuasel suvel vesi külakaevudest otsa sai, käidi Nuudi allikast vett võtmas, sest seal ei lõppenud see kunagi. Ka küla õllemeistrid võtsid vee sellest allikast – siis sai õlu õige maitse. Allikate pärast ehitas Rootsi sõjavägi sinna oma kasarmud ja nende varemete jälgi on tänaseni näha. Kuna allikas asus Tallinna-Pärnu postitee ääres, joodeti siin ka hobuseid ja hobuste jootmise puidust rennid püsisid veel kaua allika veerel. Nii on kirjutatud Ly Vaikmets-Vain peoraamatus.

Raikküla naisrühm kordas allikal tantsumemm Helju Mikkelit sõnu, mis kinnitasid ühtekuuluvust selle maaga:

Olen iva su algusest,
olen kild su paesest pinnast
ja suutäis su leivakäärust,
olen tõru su tammepuust
ja sulg su pääsutiivast,
hell ebe su rukkilillest.

Raikküla valla esindus on saabumas peoplatsile. Foto Reet Saar

Raikküla vallast osales peol viis kollektiivi. Tantsurühmadest keerutasid platsil Raikküla Kooli lasterühm (juhendaja Anne Paluoja) ja Raikküla naisrühm (Kadri Väli). Kooridest olid peol Kabala lasteaia-põhikooli mudilaskoor ja lastekoor (mõlema juhendaja on Anu Siniroht) ja Kabala segakoor (dirigendid Marike Uusjärv ja Anu Siniroht).

Peo proloogis kastis Nuudi allikast toodud veega väikese vankriga väljaku keskele toodud tammepuud vallavanem Jaan Truuts. Oma allikate vee lisasid puule kõigi valdade esindajad. Kollektiivide juhendajad ja peo korraldajad istutasid puu pärast meeleolukat kontserti maha.

Reet Saar

Lastekaitsepäev Purku moodi

31. mail tähistasime Raikküla valla laste lastekaitsepäeva. Purku koolimaja eest algas kõigepealt rongkäik koolipargis asuva Vabadussõja ausamba juurde. Lapsed asetasiid ausambale lilli, Ingrid Karp süütas mälestusküünla. Lapsed said kuulda nendele arusaadavas keeles, miks see ausammas pargis on ja kuidas tuleb seal käituda.

Vana koolimaja ees ootasid lapsi värvilised kriidid ja mitu kausitäit kompvette. Magus kumm pöskke ja joonistamine võis alata. Asfaldile ilmusid kiisud, jänkud, koerad, liblikad jne. Majaesine sai joonistusi täis, üks ilusam kui teine!

Lastekaitsepäevast jäi asfaldile arvukalt joonistusi.

Getteri isa Tõnis joonistab jänkut.

Joonistasid kõik, kes kohale olid tulnud – lapsed, emmed ja issi. Eriti hoolikalt ja kaunilt olid tehtud emmede joonistused, lapsed olid neist vaimustuses. Getteri isa joonistused olid imeilusad ja väga mastaapsed. Ta arvas, et sellelaadseid üritusi peaks rohkem tegema. Nii tore on võtta korraks aeg maha ja olla oma lapsega koos ning joonistada kas või asfaldile.

Ingrid Karp

Rapla Täiskasvanute Gümnaasium pakub e-õpet

Rapla Täiskasvanute Gümnaasiumis on võimalik gümnaasiumiharidus omandada ka e-õppe teel.

2013. aasta sügisest on Rapla Täiskasvanute Gümnaasiumis lisaks tavapärasele õppekorraldusele võimalik õppida 10. klassis ka e-õppe vormis. Selline õppetöö vorm sobib hästi neile, kellel töö, pere, sportimise või mõnel muul mõjuval põhjusel on võimalik koolis käia ainult laupäeviti.

Ettevalmistused e-õppe klassi avamiseks algasid juba paar aastat tagasi, kui koos Tallinna täiskasvanute gümnaasiumidega algatasime projekti „E-õppe meetodite kasutamine mittestatsionaarsetes õppes“. Projekt lõppes 2013. aasta veebruaris ja selle käigus läbis enamik meie kooli õpetajad põhjaliku Tallinna Ülikooli e-kursuste koostamise ja läbi viimise koolituse. 2012/2013. õppeaastal toimus ka loodud e-kursuste katsetamine tegelikus õppetöös. Projekti käigus läbi viidud uuringud ja õpilaste ning õpetajate positiivne tagasiside andsid ka meile julgust alustada uuest õppeaastast e-õppega

täiesti uuel tasandil – gümnaasiumi õppekava läbitakse e-õppe vormis.

E-õppe nii ulatuslik kasutuselevõtmine on suur väljakutse nii koolile kui ka õppijale. Edukaks osutub see õpetajate ja õppijate ühise töö tulemusel, mis on toetatud koolipoolsete tugisüsteemidega – konsultatsioonid, nõustamine, haridustehnoloogiline tugi.

Ootused õppijale:

- Internetiühendusega arvuti kasutamise võimalus.
- Hea arvuti kasutamise oskus.
- Kohusetunne ja püsivus.
- Iseseisva töö oskus.
- Tähtaegadest kinnipidamine.
- Põhikool lõpetatud ilma mitterahuldavate hinneta.

10. e-õppe klassi õppetöö korraldus:

- Õppetöö toimub põhiliselt e-õppe vormis iseseisva juhendatud õppimisena.
- Osa ainekursusi läbitakse tsükliõppena.
- Kontaktunnid toimuvad laupäeviti.
- Kontaktundide käigus võetakse läbi kursuste olulisemad teemad ja soorita-

takse arvestuslikud tööd.

Ootame sügisel 10. klassi palju tublised e-õpilasi!

Õpetaja Peeter Linnamäe

Rapla Täiskasvanute Gümnaasium

Dokumente võtame vastu 21. juunini kooli kantseleis (Lasteaia 5, Rapla) tööpäeviti kell 9.00–16.00

Juulikuus vastuvõttu ei toimu. **Dokumentide vastuvõtt jätkub 1.–28.augustil** tööpäeviti kell 9.00–13.00 kooli kantseleis.

UUS! Avame e-õppe klassi (10.kl)

Vastuvõtutingimused:
www.raplatg.ee
Lisainfo tel 489 4197, 485 5376
e-post vastuvott@raplatg.edu.ee

Ootame kõiki, kes soovivad sügisel õppetööd meie koolis jätkata!

XXI Rapla kirikumuusika festival 27.06–07.07. 2013

Rapla Kirikumuusika Festival sai alguse 1993. aastal koostöös Soome kirikumuusikutega. Festivali eesmärgiks on maailma rikkaliku vaimuliku muusikapärandi tutvustamine. Rapla muusikasõbralad külalised on nende aastate jooksul saanud kuulda mitmeid suurvorme (G. F. Händel "Messias" ja "Belsatsar", F. J. Haydn "Loomine", J. S. Bach "Johannese passioon" ja "Missa h-moll", M. Reger "Psalm 100", A. Dvorak "Missa D-duur" jne). Festivali üheks tipp hetkeks on olnud Enn Võrgu oratooriumi "Valvake" esietekanne helilooja 100. sünniaastapäeva puhul aastal 2005.

1997. aastast väljus festival Rapla Maarja-Magdaleena kiriku müüride vahelt ning professionaalsel tasemel muusika on kõlanud ka maakonna kõige väiksemates külakirikutes. Mitmel aastal ulatus Rapla festivali haare teistesse Eesti linnadesse ja maakondadesse. Lisaks kirikutele on toimunud kammerlikke festivalikontserte ka Eestimaa kaunites mõisates.

Rapla Kirikumuusika Festivalil on üles astunud enamus eesti muusikaeliidist ning välisesinejaid Suurbritanniast Jaapanini. Festivali on toetanud Eesti Kultuurkapital, kultuuriministeerium, Raplamaa omavalitsuste arengufond, Rapla vald ja paljud teised. Alates 2010. aastast on festivali kunstiliseks juhiks Pille Lill ning korraldajaks PLMF. Samast aastast tegutseb festivali juures Rapla Suvekool, mille raames on korraldatud meistrikursuseid keelpillimängijatele, dirigentidele ja lauljatele.

TULE VERESOONI KONTROLLIMA!

Jala arterite ja vererõhu kontrollimine toimub kolmapäeval, 3. juulil

- alates 10.00 Raikkülas, Avatud Noortekeskuses
- alates 14.00 Tamme külas, Raikküla vallamajas

Vastuvõtule tuleb ette registreerida
Registreerimine ja info tööpäevadel
kell 9-12 tel 5698 5633

Protseduur maksab 6 eurot.

Uuring on ohutu ning sellega ei kaasne ühtegi kõrvalmõju. Eriti on oodatud inimesed, kellel esineb sageli säärelihastes valu ja krabihooge. Hooli endast ja tule kontrolli!

Tervise Tugi OÜ

Purku külas on jälle toidupood

24. mai oli Purku küla rahvale suur rõõmupäev, kui pärast mitmeaastast pausi avas külas uuesti ukseid toidupood. Lilled peos, tulid ostjad müüjaid tervitama ja seda sündmust tähistama, rääkis juhataja Anneli Saar, kes töötas siin, kui poodi pidas Raikküla Farmer. Suveks võeti müüjana tööle ka Kristi Vilu.

Nüüd kuulub pood Meie Toidukaupade ketti, millel on 12 maakonnas üle 50 kaupluse ja Raplamaal on Purku viies selle keti pood. Kauplusele pole veel jõutud suurt silti üles panna, aga see pole takistuseks – inimesed on igal nädalapäeval avatud äri üles leidnud.

„Sooduspakkumised on need, mis ostjaid ligi tõmbavad ja jäätis läheb praegu hästi,“ ütles juhataja esimeste nädalate müüki iseloomustades.

„Tore, et Purkus on jälle pood. Selle avamispäev oli nagu laadapäev – nii pal-

ju oli sagimist ja nägi nii paljusid inimesi. Kui autot pole ja peab ligi 15 kilomeetri kaugusel Raplas ostmas käima, kes see jõuab kõike tassida. Maainimesele on toidukaup ikka põhiline ja kaubavalik on siin hea. Küla on väga rahul ka omakandi müüjatega,“ ütles poodi tulnud Laine Luik.

Endine õpetaja, kes tunneb hästi kohalikku ajalugu ja talletab seda, loetles järjest kuupäevi, kui 2009. aastal lõpetasid külas tegevuse nii kool, pood kui postkontor. Nüüd on vähemalt pood tagasi.

Meie Toidukaupade kett kuulub aktsiaseltsile RR Lektus. Juhataja Rein Reinvee ütles, et suurtest keskustest pisut eemal, kus vähegi rahvast liigub, on võimalik poodi pidada ja suurte poekettidega konkureerides siiski püsima jääda.

Reet Saar

Kodutehnikat saab äikesekahjude eest ise kaitsta

Alanud äikesehooaeg põhjustab paljudel eestimaalastel muret nii ruuterite, digibokside kui ka telerite pärast. Tõde on see, et iga inimene saab oma koduseid seadmeid äikesekahjude eest ise kaitsta.

„Äikese ajaks tuleb nii ruuter, digiboks, teler kui ka muud seadmed tõmmata välja nii elektri- kui ka kaablivõrgust,“ paneb Elioni klienditoe valdkonnajuht Kaili Soosaar inimestele südamele. See tähendab juhtmete lahtiuhendamist nii tavalisest toitestepistist kui ka Elioni telefoni- ja internetivõrgust. Kui ruuter, digiboks, teler, telefon ja arvutid on vooluvõrgust eemaldatud, tuleks eemaldada ruuteri küljest kas punane või hall juhe; või kui võrgukaabel tuleb seinast, siis piisab selle juhtme lahtivõtmisest.

„Maja sisevõrku ega kõiki seadmete küljes olevaid kaableid ei ole kindlasti tarvis lahti võtta. Oluline on majja sise-

nevad ehk Elioni võrgust tulevad juhtmed oma seadmete küljest lahti võtta,“ rõhutab Soosaar ning lisab, et juhtmeid ja kaableid pistikutest eemaldades on oluline meelde jätta, kuhu mingi juhe läks, et hiljem oleks lihtsam neid ka tagasi ühendada.

Pärast äikest tuleks aga varuda veidi kannatust – äikese möödudes ja siis kui elekter on tagasi tulnud, saab seadmed voolu- ja internetivõrku tagasi ühendada. „Kui telefon on tumm, teler ei näita pilti või internetti pole, soovitage oodata umbes 30 minutit, et ühendus jõuaks iseseisvalt taastuda,“ lisab Soosaar.

Kogu kodune tehnika, muuhulgas telefon, teler, arvuti, digiboks, ruuter, kodukinosüsteem ja muu säärane on äikesest tingitud ülepingele tundlik ning võib pikselöögi tõttu muutuda kasutuskõlbmatuks. Kahju võib tekkida ka siis kui äike tabab elektri- või telefoniliine kodust paari kilomeetri kaugusel. Ülepingest ja äikesest kahjustatud seadmetele tootja garantii ei kehti ning uued seadmed tuleb kasutajal ise osta. Kuuldes ilmateadet või nähes äikesepilvi saab iga inimene oma koduste seadmete eest hoolitseda nii, et nendega midagi ei juhtuks.

Lisainfo: www.elion.ee/aike

Annelis Rum

www.metsamet.ee

Teenused erametsaomanikule:

- Metsakinnistute ost.
- Raieõiguse ost.
- Metsa ülestöötamine ja vedu.
- Metsamajandamise kavade koostamine TASUTA.

Teave e-post: info@metsamet.ee,
tel 5615 0680, Karl Lister

Noortekeskusel on sündmusterohke suvi

Nagu eelmises numbris lubatud, sai noortekeskuse värskendus ette võetud ja ilus värvilise tulemus oli sünnipäevaks saavutatud. Maalritööd said paljud noored oma kätega proovida ja tänu suurele usinale kambale sai põhitöö – värvimine ühe päevaga tehtud. Tapeeti panime peale nädalast puhkamist. See värskendus sai teoks ESFi rahastuse abil.

19. aprillil pidasime maha suure sünnipäeva peo. Noortekeskuse viiendat sünnipäeva tuli tähistama palju külalisi ja ligi 30 noort. Esinesid Impokraatse trupi poisid, kes suutsid luua tõeliselt vaba õhkonna nii noorte kui ka vanemate külaliste vahel. Pärast ametlikku osa sai alguse noortekaõ. Südaõöl lasid noored õhku 30 taevalaternat, mis lendasid koos heade soovidega tähtede poole. Kokkuvõttes oli sünnipäev meeldejääv ja tähtpäeva vääriline.

Kolm projekti

Mul on hea meel, et rahastust on saanud kolm projekti. Haigekassa projekti raames toimub 20. juunil esmaabi koolitus Raikküla noortekeskuse juures. Koolituse käigus mängime läbi erinevad situatsioonid ja iga osaleja saab olla nii kannatanu kui abiandja. Et ka kaugema kandi noored saaksid koolitusest osa, siis buss toob kohale ja viib tagasi.

Rapla maavalitsuse konkursil saime rahastust uue teleri ja X-boxi soetamiseks.

Leadrist sai rahastust projekt nimega „Suvi täis seiklusi“ mille raames on plaanitud kuus väljasõitu.

28. juuni: ronimine Pahklas (järg eelmise aasta laskumisele samas kohas) ja Coca-Cola Plazas 3D filmi vaatamine (film selgub nädal enne sõitu).

5. juuli: Eesti Vabaõhumuuseum ja kardisõit Laagri kardikeskuses.

15. juuli: Rakvere linnus ja Aqua veekeskus.

8. august: Maanteemuuseum ja Aura veekeskus.

17. august: kanuusõit Vigala jõel.

21. august: Otepää seikluspark.

Kõikidele väljasõitudele saab end registreerida kaks nädalat enne väljasõitu, kuulutused ilmuvad noortekeskuse kodulehel ja facebooki lehel. Otepää seiklusparki saavad eelisjärjekorras need, kes on käinud ka eelnevatel väljasõitudel.

Kuna enamikku kohtadesse sõidame suure bussiga ja kohti on üle, siis saavad kaasa tulla ka kõik teised soovijad, kes tasuvad oma külastuskulud ise. Kõigil soovijatel võtta kindlasti enne ühendust kas kirjalikult või telefoni teel. Kui tekib küsimusi, siis paneme need kohe

Siim Litter ja Gerli Valgre noortekeskuse ruumi värvimas. Foto noortekeskuse kogust.

üles nii kodulehele kui ka facebooki.

Soojade ilmade tulekuga läks ka noortekeskuse üle suviste lahtioleku aegadele: E-N 10–15, R-P suletud. Tavapärasest bussiringi suvel ei toimu! Meie tegemistega saab endiselt kursis olla aadressidel <http://www.raikkylaank.blogspot.com/> ja facebookis Raikküla valla avatud noortekeskus.

Oma registreerimissoovist võid mulle teada anda ka aadressil ank@raikkyla.ee või telefonidel 4864 424 või 5380 7562. Kaunist suve!

**Raikküla valla ANK juhataja
Helen Hints**

**Noortekeskuse suvised
lahtiolekuajad alates 3.06–30.08
E-N 10.00–15.00
R-P suletud**

Tavapärasest bussiringi suvel ei ole! Suvel toimuvad väljasõidud, mis on tasuta! Infot leiad raikkylaank.blogspot.com, Facebookist või telefonil 486 4424. Noortekeskuse juhataja on korralisel puhkusel 22. juuli - 4. august ja 26.-30. august Neil aegadel on noortekeskus suletud.

Rapla haigla pakub statsionaarset hooldusravi

Statsionaarse õendusabi (hooldusravi) 25 voodikohaga osakond on Rapla haiglas alates jaanuarist 2013. Osakonda juhatab Krista Neeme.

Osakond ehitati uueks ja kõigile nõuetele vastavaks Euroopa struktuurifondide rahaga, millele umbes kolmandiku osas lisandus haigla omaosalus.

Teatavasti tasub haigekassa õendusabi (hooldusravi) eest 85% ulatuses, 15% jääb patsiendi (või tema omaste) kanda. Täpset teavet saab alati küsida ka osakonnast (tel 489 0724).

Mitmeid asjaolusid arvestades, sh patsientide pöördumisi, küsib haigla omaosalust suveperioodil senise 6 euro asemel 3 eurot (alates 10. juunist kuni 31. augustini).

Suvel, kui ilmad ilusad ja soojad, on õendusabi osakonnas olevatel patsientidel võimalus viibida värskes õhus koos osakonna

saatjaga. Haigla ümbrus, nn õueala on peale ehitusi korda saamas ja peagi päris ilus! Siinkohal soovitus, et osakonda tulijatel oleks kaasas jakk või kampsun, mida õue minnes vajadusel peale võtta. Ka ratastoolipatsiendid saame ilusa ilmaga õue viia. Muidugi arvestame seejuures patsiendi tervislikku seisundit ja soovi.

Osakonnas on väga head pesemisvõimalused mistahes seisundis haigetele. Statsionaarse õendusabi osakonda (hooldusravile) tulekuks on vaja perearsti saatekirja. Nii et kui on mure, arutage oma perearsti või -õega või valla sotsiaaltöötajatega, kuidas oleks abi teile kõige parem korraldada.

Osakonnal on võimalus pakkuda ka tasuta hooldusteenust (20 eurot ööpäev). Sel juhul peate kokku leppima osakonnajuhataja Krista Neemega ning siis perearsti saatekirja vaja pole.

Suuremad toetused enim abi vajavatele ning lasterikastele peredele

Sotsiaalminister Taavi Rõivas

Eelolev suvi toob endaga olulise muudatuse peretoetuste maksimises.

Seni on peretoetused olnud universaalsed, kõigile lastega peredele ühtemoodi. Juulikuust hakkavad saama lisatoetust need pered, kes kõige enam abi vajavad ehk madalama sissetulekuga pered. Lisaks hakkavad märgatavalt suuremat toetust saama pered, kus kasvab kolm või enam last. Kinnitan, et ükski praegune toetus ära ei kao.

Reform toimub kahes osas

Ees seisavad aga suured muudatused ning seepärast viiakse lastetoetuste reform läbi kahes osas. Selle aasta 1. juulist tõuseb allpool suhtelist vaesuspiiri elavatel peredel esimese ja teise lapse toetus 28,77 euroni ja kõigil kolme või enama lapsega peredel 76,72 euroni lapse kohta. 1. jaanuarist 2015 on enim abivajavate laste toetused praegusega võrreldes tõusnud kahekordseks – näiteks maksab riik siis kahe lapsega perele lapse kohta toetust ligi 38,36 eurot. Väga oluline on ka see, et täiendavaid toetusi ei arvestata toimetulekutoetuse määramisel pere sissetuleku sisse.

Lastetoetuste reformiga tähtsustame

eriti neid peresid, kus kasvab kolm või enam last. Kui praegu on alates kolmandast lapsest toetus 57,54 eurot lapse kohta, siis alates 1. juulist tõuseb see kahe lapse toetuse määra ehk 19,18 euro võrra 76,72 euroni kuus.

Kui reform on täielikult rakendunud 2015. aastal, suureneb kolmanda ja enama lapse toetus 95,9 euroni kuus. Alates kolmandast lapsest tõusvat lastetoetust eraldi taotlema ei pea, see suureneb automaatselt. Kui perre sünnib korraga kolm või veelgi suurem arv lapsi, toetame sellist erakordset sündmust alates 1. juulist praeguse 320 euro asemel 1000 euroga lapse kohta. See-ga kolmikute süninitoetus hakkab olema 3000 eurot, nelikutel 4000 eurot jne.

Vajaduspõhise toetuse taotlemisest

Vajaduspõhiseid peretoetusi hakkavad määrama elukohajärgsed kohalikud omavalitsused ning neile tuleb ka vastav taotlus esitada. On sümboolne, et vajaduspõhise peretoetust saab taotlema hakata juba 1. juunist ehk alates lastekaitsepäevast. Valitsus otsustas hiljuti laiendada toetuse saajate ringi ning vajaduspõhise peretoetuse saajate ringi lisanduvad edaspidi kõik

toimetulekutoetust saavad lastega peredel. Korraga määratakse toetus kolmeks kuuks ning toetust hakatakse välja maksma alates 1. juulist.

Vajaduspõhiseid peretoetust saavad taotleda pered, kus kasvab vähemalt üks laps ning perekonna sissetulek jääb allapoole suhtelist vaesuspiiri. Sel aastal on selleks piiriks perekonna esimese liikme kohta 280 eurot kuus. Iga teise ja järgmise vähemalt 14-aastase pereliikme kohta on see 140 eurot ning alla 14-aastase pereliikme kohta 84 eurot kuus. Vajaduspõhise toetusega lisandub ühe lapsega perele sel aastal 9,59 eurot kuus, mis 2015. aastaks kasvab 19,18 euroni. Näiteks neljaliikmelise perekonna puhul, kus on kaks täiskasvanut, üks 15-aastane laps ning üks 10-aastane laps, on sissetulekupiiriks 2013. aastal 644 eurot. Seega on sellise koosseisuga neljaliikmelisel perekonnal 2013. aastal õigus vajaduspõhise peretoetust taotleda juhul, kui perekonna keskmine netosissetulek taotlemisele eelneval kolmel kuul on olnud väiksem kui 644 eurot kuus.

Paar olulist muutust veel

Eesti perekonnad on aja jooksul muutunud ning neid muutusi arvestab ka käimasolev reform.

Nimelt saab peretoetust taotleda ka last kasvatava vanema abikaasa. Eestis on üha rohkem kärgperesid, kus abielus olevatel vanematel on ühiste laste kõrval lapsed varasematest kooseludest. Nüüd tekib võimalus vormistada üks vanematest peretoetuste saajaks, mis võimaldab lapsed peres kokku liita. See omakorda annab õiguse saada suuremat lastetoetust alates kolmandast lapsest peres või lapsehooldustasu 3–8-aastaste laste eest.

Igal suvel on paljud pered silmitsi olnud murega, et nende 16aastastele ja vanematele lastele, kes on põhikooli lõpetanud, on lastetoetusi makstud tagantjärele siis, kui sügisel on koolist tulnud kinnitus, et laps ikka edasi õpib. Nüüd jõustub erisäte, mille kohaselt makstakse peretoetusi edasi ka suvekuude (juuli ja augusti) eest. See peaks tooma suuremat rahu paljudele peredele.

Täpsemat infot reformi kohta jagavad kohaliku omavalitsuse töötajad, kes teavad muudatusi detailsemalt, ning lähiajal avame kodulehe www.lastetoetused.ee. Sellelt lehelt leiab ka oma pere vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri välja arutamiseks sissetulekupiiri kalkulaatori.

Pühapäeval, 14. juulil 2013 toimub Raikküla vallas ohtlike jäätmete ning elektri- ja elektroonikaromude kogumisring.

Olmejäätmeid ja vanu rehve vastu ei võeta!

Ohtlikud jäätmed on: kasutatud õlid, muud kütused, õlifiltrid ja õlipakendid, värvi-, liimi- ja lakijäätmed, nende pakendid ning nende ainetega määratud töövahendid, lahustid, nagu näiteks tärpentin, atsetoon ja tehniline bensiin, taimekaitse- ja putukatõrjevahendid ning nende pakendid, vanad akud ja akuvedelikud, patareid, leeliselised pesuained, happed, kemikaalid, fotokemikaalid, kasutamata jäänud või aegunud ravimid ja farmaatsiatooted, elavhõbedakraadiklaasid,

päevavalguslambid (säätuslambid), tulekustutid.

Elektri- ja elektroonika-jäätmed on:

külmikud, pesumasina-d, elektripliidid, mikrolaineahjud, elektriradiaatorid, kliimaseadmed, ventilaatorid, tolmuimejad, õmblusmasina-d, röstriid, kellad, kaalud, kohvimasina-d, raalid, sülearvutid, telefonid, mobiiltelefonid, automaatvastajad, printerid, raadiod, televiisorid, videokaamerad ja -magnetofonid, muusika-riistad, luminofoorlampide valgustid, sirged luminofoorlampid, kompaktlambid, elektritööriistad (va suured paiksed tööstuslikud tööriistad).

Kogumisautode peatuspaigad ja kellaajad

9.30–10.00
Koikse teeristis
10.30–10.45
Lipa külas koolimaja

juures
11.00–11.15
Raikküla külas klubi juures
11.35–11.50
Purku külas bussijaama parklas

NB! Kellaajad võivad nihkuda, seega peaks varuma veidike aega ja kannatust. Palume kogumisringil jäätmed isiklikult üle anda.

Projekti viib läbi MTÜ Kesk-Eesti Jäätmehoolduskeskus ja Raikküla vallavalitsus.
Lisainfo KEJHK telefonidel: 38 52 175 või 38 52 200

Kogumisringe teenindab OÜ Kesto. Projekti rahastab SA Keskkonna- investeringute Keskus.

Jäätmete kodus põletamine on kahjulik inimesele tervisele ja keskkonnale

Kindlasti olete kuulnud kedagi väitmas, et tal jäätmeid ei teki. Paljudel ei teki jäätmeid just seetõttu, et nad tegelikult põletavad jäätmed lihtsalt koduahjus või õues lõkkes ära. See saastab keskkonda, on kahjulik tervisele ning seetõttu ei ole seadusega lubatud.

Kodusel küttekoldes või lõkkes tohib põletada ainult töötlemata puitu, kiletamata paberit ja pappi. Isegi selliseid kilekotte, millel on märk "PE" või "PP" või tekst "võib põletada" ei tohi kodus ise põletada, sest ka nende põletamine nõuab eritingimusi, mida kodus olevates ahjudes ja kaminates on raske saavutada.

Jäätmete põletamisel koduahjus või lahtises lõkkes eraldub hulk kahjulikke aineid, sest temperatuur ei tõuse piisavalt kõrgele, et plastiku ja muude jäätmete põletamisel põleks ohtlikud ained ära. Samuti ei ole sellistes kodustes tingimustes võimalik ohtlikke aineid kinni püüda, nagu tehakse seda spetsiaalsetes põletustehastes filtrite abil.

Mõõtmised näitavad, et kodude korstendest võib lühikese aja jooksul kordi rohkem ohtlikke saasteained õhku pais-

kuda, kui ühest prügipõletustehasest paljude aastate jooksul. Kahju on ka sellepärast suur, et kodude korstnad ei ulatu teab kui kõrgele ja seetõttu langevad kahjulikud ained kõik oma koduaeda või naabruskonda. Ja me hingame ja sööme selle ise sisse. Iga aednik teab, et tuhk on hea väetis ja kahjuritõrjuja ning raputab aeg-ajalt seda puude ja põõsaste alla, aga kui seal on sees ka kahjulikud ained, mis pärinevad plastikust või kahtlase väärusega puidust, siis ei ole see enam hea.

Lisaks keskkonna saastamisele ja tervise rikkumisele kahjustab jäätmete põletamine küttekoldeid ja korstnaid, mis võib lõppeda tõsise õnnetusega. Seega siit-sealt kokku kogutud töödeldud puitmaterjali ja muude jäätmete ahjus põletamine ei ole enam kulude kokkuhoid.

Viimasel ajal on probleemiks tõusnud ka vanaõlide põletamine kodustes õlikütetkolletes. Poodides ja internetis müüakse isegi vanaõlipõleteid, kuid Eestis neid vanaõlide põletamiseks kasutada ei tohi. Vanaõlid on ohtlikud jäätmed ning neid tohib põletada ainult vastavaid keskkonnanalube omavas jäätmepõletustehases. Va-

naõli põletamisel, nagu ka muude jäätmete põletamisel, eraldub palju kahjulikke aineid, mis jäätmepõletustehastes filtrite abil kinni püütakse. Samuti ei saa inime- ne veendunud olla, et vanaõli ei sisalda ka muid põlevaid vedelikke. Kui vanaõli on näiteks segatud bensiiniga, siis sellise vedelikuga kasutamine võib olla plahvatusohtlik.

Jäätmete põletamisel kodustes tingimustes tekib hulgaliselt ohtlikke aineid, mis kahjustavad nii inimeste tervist kui keskkonda. Tekkivad ained võivad inimestel tekitada mürgistusi ja kahjustada erinevaid organeid, paljud neist ainetest on ka vähki tekitavad. Seega oma ja ümbritsevate inimeste tervise huvides tasub põletamise asemel jäätmed sorteerida ja viia nii palju kui võimalik taaskasutusse pakendikonteinerite ja jäätmejaamade kaudu, sest ainult nii saab kindel olla, et need jäätmed ei tekita meile ja keskkonnale kahju.

Keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna peaspetsialist Kaire Kikas

Pidutsegem mõistlikult

Suve valgeim aeg on käes ja tehakse veel viimaseid ettevalmistusi võtmaks vastu suve lühemat ööd.

Raske on jaaniõhtut ette kujutada õlle, vorsti ning vihmata. Viimase olemasolu poleks küll vajalik, sest see muudab peomeeleolu vesiseks. Peale vihma on jaaniõhtu suurimaks murekohaks alkoholi kuritarvitamine. Paraku on nii, et vorsti tarbimisel osatakse piiri seada, aga õlle puhul mitte. Viimase liigsel tarbimisel on mured ja tülid kerged tekkima. Joobnuna minnakse kondama ning harvad ei ole ka juhud, kus jäädakse auto ette, kuna sõidukijuht ei oska purjus inimese käitumist ette aimata. Jalakäija ja sõidukiga liiklusõnnetuses on üldjuhul suurem kannataja pool tavaliselt inimene. Süüdistada ei saa siinjuures mitte kedagi peale iseenda. Veel hullem on purjus peaga istuda sõiduki rooli ning hulljulgelt ringi sõita. Purjus peaga sõites tekitatud kannatused ning südamevalu on karm reaalsus alles kaineks saades. Igal suvel vahetult enne jaani on meil võimalik registreerida end selgeks grupijuhiks, kes hoolitseks selle eest, et keegi tema sõpradest või tuttavatest ülemeelikus tujus rooli ei istuks.

Jaanipäeval on lisaks kesvamärjuse tarbimisele veel muid huvitavaid tegevusi – näiteks sõnajaalaõie otsimine ning üle lõkke hüppamine. Nautige suve kõige pikemat päeva ning lühemat ööd! Head sõnajaalaõie leidmist!

Piirkonnavanem Jaan Sildoja

KIBALA SPORDIKLUB

AGO AUTO

RAIKKÜLA VALD

LOUHI HOOT

Võiduline

JAANI VIGUR & SPRINT 2013

22. juuni 2013

Raikküla vallas Tamme külas
Ago Auto OÜ töökodade territooriumil
Osavõtt tasuta!

kell 9.00 - 10.00
registreerimine,
radadega tutvumine
kell 10.15
avamine
kell 10.30
esimese võistlussõidu start

peakohtunik: Ago Leht 51 34 292
juhend internetis: www.raikkyla.ee

KAIVI TRANS OÜ

Karmani

FIE Lauri Poom

KUUKULGUR

RAIKKÜLA KARJÄÄR OÜ

RAAMATUKOGUDE TEATED

Kabala raamatukogu suvised
lahtiolekuajad

E–R kell 11–18
L ja P suletud

Puhkuse ajal 1.07–19.07 ja
9.09–13.09
suletud

Alates 14. maist 2013 asub
Raikküla raamatukogu
Raikküla valla
avatud noortekeskuses

Raamatukogu on avatud
E–N kell 9–17
P 11–14
R ja L suletud

Töötaja puhkuse ajal on raama-
tukogu suletud 1.– 28. juulini

Raikküla valla jaanituli
Kabala mõisapargis
22. juunil algusega 20.30

Väike eeskava Tantsuks mängib ROADRUNNER

Vaheaegadel võistlused: köie-
vedu (võistkonnas 4 inimest),
teatevõistlus (2 naist + 2 meest),
naiste vägikaikavedu ja muud
seltskondlikud mängud
Lastele erinevad
võistlused ja mängud

Võitjatele
auhinnad

Kohapeal
puhvet

Purku jaanituli 22. juunil
kell 19.00 Purku külaplatsil

Mängud suurtele ja väikestele,
loterii

Tantsuks mängib Enno & Söber

Pileti hind täiskasvanule 3 eurot,
lapsed kuni 15 aastat 1,5 eurot,
eelkooliealistele tasuta

Vihma korral pidu koolimajas

8. juulil kell 17.00
Rapla Kultuurikeskuses

ALEKSEI KASE
akvarellmaalide näituse
avamine.

Näitus jääb avatuks juulikuu
lõpuni.

Kõik huvilised on oodatud!

**Kõigile
sünnipäevalastele
päevi pikki,
ilusaid,
aastaid palju
ja toredaid!**

Aprill

86

Salme Ljubimova
Joanna Leier

85

Asta Vaiksaar

84

Maimu Luhari
Aino Koplimes

80

Helgi Tamp
Valentine Tamberg
Tõnu Savelli

65

Malle Bergstein
Enno Vanaveski

Mai

91

Evald Rekkaro
Eduard Tamberg

90

Albert Kangur

89

Helmi Tarkmeel
Antonina Šturm

88

Asta Liiders

85

Helju Laurimaa

83

Helve Satsi
Ülo Püü

80

Helju Kaarsalu
Aino Villand

70

Urve Ainumäe

65

Eve Pregel
Helve Annok
Helle Tool

Juuni

86

Aleksander Greebe

83

Anne Reintamm Laantee

82

Kalju Einama
Sulo Luik

80

Naima Kodusalu
Adolf Malki

75

Heino Leinberg

70

Aime Aus

65

Marianne Tõntsohn
Tiiu Liiver
Toomas Tuul
Ilmar Einama

Õnnitleme

Raikküla Vallavalitsus

Siia ilma sündis

Annabel Viigimäe

Raikküla Vallavalitsus

Mälestame lahkunuid

*Kalle Isakõnno
Kalju Alliksaar
Arald Kaljas
Ado Mikkor
Helmi Uetallo
Gennadi Rumm
Maigi Johannson*

Raikküla Vallavalitsus

Raikküla Valla Leht

Väljaandja Raikküla Vallavalitsus
www.raikkyla.ee

Trükitud Pärnu trükikojas
Hansaprint
Tiraaž 725

Toimetaja REET SAAR
reetsaar@hotmail.com, 5557 5936